

Aan de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
in de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Per email verzonden

cc: de staatssecretaris voor Participatie en Integratie, de heer drs. J.N.J. Nobel

Datum

21 november 2024

Ons kenmerk

24-136/KJ/BvW/JvR/tvm

Betreft/ Onderwerp

Inbreng FNV t.b.v. het wetgevingsoverleg Integratie en Maatschappelijke
Samenhang

Geachte Kamerleden,

Maandag 25 november spreekt u over het begrotingsonderdeel Integratie en maatschappelijke
samenhang. FNV wil u daarbij een aantal zaken meegeven.

Hardheid integratiedebat

In alles wat we doen laat de FNV zich leiden door de fundamentele waarden van gelijkwaardigheid van alle mensen, van vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit. Deze zijn vastgelegd in onze grondslag¹. De FNV heeft zich verbaasd over de hardheid van de uitspraken in de politiek na de vreselijke geweldsincidenten in Amsterdam. Zonder de feiten te kennen worden hele groepen veroordeeld voor de daden van enkelen. Dit komt het debat over hoe we in dit land samenleven en samen werken niet ten goede. En brengt ook geen oplossing voor de broodnodige aanpak van toenemend antisemitisme. De uitingen in de politiek, onder andere door de staatssecretaris Participatie en Integratie zelf, geven bij mensen het gevoel dat hun acceptatie en hun plek in dit land voorwaardelijk is. Zelfs als ze geboren en getogen Nederlander zijn. Mensen met een dubbele nationaliteit, waar ze soms niet eens afstand van kunnen doen als ze dat zouden willen, dreigen anders behandeld te worden dan mensen zonder dubbele nationaliteit. Dit is in strijd met artikel 1 van de Grondwet waarin staat dat mensen die in dit land verblijven gelijk behandeld zullen worden. Door direct te stellen dat Nederland een integratieprobleem heeft, worden mensen weggezet die juist al jaren een waardevolle bijdrage leveren aan onze maatschappij.

Dat wil niet zeggen dat er geen problemen zijn in de maatschappij. Er is een hardnekkig discriminatieprobleem. Bijna 37% van de moslims weet zeker gediscrimineerd te zijn bij het zoeken naar werk². Al tijdens de opleiding krijgen jongeren te maken met stagediscriminatie. Mensen met een

¹ [Grondslag FNV - FNV](#)

² <https://openresearch.amsterdam/nl/page/71594/monitor-moslim-discriminatie-4e-rapportage>

migratieachtergrond en zwarte mensen worden vaker gediscrimineerd bij werving en selectie. Vacatures met discriminerende uitingen worden in 85 procent van de gevallen gewoon geplaatst op online vacatureplatforms³. Afgewezen worden vanwege je achternaam of het dragen van een hoofddoek beschadigt mensenlevens, maar ook doen we onszelf als maatschappij tekort wanneer we talenten niet benutten. Uit onderzoek blijkt dat Nederland verre van koploper is in het tegengaan van arbeidsmarktdiscriminatie. Mensen met een Turkse of Marokkaanse achtergrond hebben in Duitsland en Spanje minder te maken met discriminatie tijdens werving en selectie dan in Nederland. Discriminatie op grond van huidskleur komt in Nederland net zo vaak of zelfs vaker voor dan in de Verenigde Staten⁴. Mensen zonder migratieachtergrond maar mét een veroordeling voor een geweldsdelict maken meer kans op een baan dan mensen met migratieachtergrond⁵. De FNV mist dan ook de maatregelen van de overheid om discriminatie tegen te gaan. Bijvoorbeeld door in te zetten op strengere handhaving en een alternatief te maken voor de weggestemde Wet toezicht gelijke kansen bij werving en selectie.

Actieagenda integratie

Tijdens het debat over de geweldsincidenten in Amsterdam is door de VVD en het CDA een motie ingediend om een aantal zaken te betrekken bij een nog te ontwikkelen actieagenda integratie. Deze motie is inmiddels aangenomen door een meerderheid van de Tweede Kamer, maar de FNV maakt zich zorgen over elementen van deze motie. Een van de punten is het niet wijzigen van de taaleis in de bijstand. De FNV vindt het belangrijk dat mensen in Nederland de Nederlandse taal leren. Dat is belangrijk voor samenleven en elkaar begrijpen, maar ook voor de arbeidsparticipatie. Het probleem met de taaleis in de Participatiewet is dat mensen in ruil voor bestaanszekerheid, namelijk het ontvangen van een bijstandsuitkering om te kunnen leven, de taal moeten kunnen spreken op een bepaald niveau. Wanneer mensen niet voldoen aan deze eis (het halen van een taaltoets), krijgen ze een herkansing. Halen ze die niet dan worden ze gekort op hun uitkering, met 20% in de eerste 6 maanden en met 40% in de volgende 6 maanden. Bestaanszekerheid is voor de FNV een belangrijk punt en het is niet acceptabel dat mensen onder het sociaal minimum terechtkomen. Bovendien zal een bijna halvering van de bijstandsuitkering niet bijdragen aan een stabiel uitgangspunt om de taal te leren. De FNV dringt er dan ook op aan om het schrappen van de taaleis in het wetsvoorstel Participatiewet in balans te handhaven.

Ook vraagt de motie belemmeringen weg te nemen om zo snel mogelijk via werk te kunnen integreren. De FNV is het eens met dit principe. Werk is een belangrijk middel om zin te geven aan het leven en de maatschappij te leren kennen. Daarom is de FNV ook groot voorstander van het wegnemen van de belemmeringen die bijvoorbeeld asielzoekers en vluchtelingen ondervinden door de wachttijd van zes maanden en de 24-wekeneis. Wel wil de FNV benadrukken dat met name duurzaam werk bij kan dragen aan het leren kennen van de maatschappij, terwijl vluchtelingen en statushouders, net als arbeidsmigranten, vooral terecht komen in uitzendwerk. Als start op de arbeidsmarkt is dit niet direct een probleem, maar te vaak blijven ze vastzitten in uitzendwerk en dienen ze vooral als verdienmodel voor werkgevers en uitzendbureaus.

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35673-6.html>

⁴ <https://www.kis.nl/artikel/vijf-feiten-over-discriminatie-werving-en-selectie>

⁵ https://www.researchgate.net/profile/Lieselotte-Blommaert/publication/318293248_Veroordeeld_tot_geen_baan_Hoe_delict-en_persoonskenmerken_arbeidsmarktkansen_beinvloeden/links/5aa79c484585152d76661796/Veroordeeld-tot-geen-baan-Hoe-delict-en-persoonskenmerken-arbeidsmarktkansen-beinvloeden.pdf

Tot slot

Op 12 november demonstreerden meer dan 10.000 apothekemedewerkers op het Malieveld. Het was een vrolijke, positieve manifestatie met veel mensen met verschillende achtergronden, verenigd in hun strijd voor goede zorg voor hun patiënten en voor een goede cao. Er is veel meer dat ons verbindt dan dat ons verdeeld. Dat zien we ook in andere sectoren. Als FNV zien we dit in ons dagelijkse werk en bij de acties die we voeren. Dit kabinet lijkt vooralsnog uit te zijn op verdeling en het tegen elkaar uitspelen van bevolkingsgroepen. De FNV wil dit niet laten gebeuren en blijft zich inzetten voor de rechtsstaat, voor het borgen van de grondrechten van alle mensen die zich in Nederland bevinden en voor een sociaal Nederland.

Met vriendelijke groet,

Kitty Jong
Vicevoorzitter FNV

Bas van Weegberg
Lid Dagelijks Bestuur FNV